Geologiska forskningscentralen
Ekonomi och verksamhetssystem

17.9.2026 GTK/554/00.00.03/2025

Geologiska forskningscentralens miljöpolicy

Stående anvisning PO-1.6

GEOLOGISKA FORSKNINGSCENTRALEN **PRESENTATIONSBLAD**

GTK/554/00.00.03/2025

Författare	Typ av rapport
Lotta Knuutinen Mari Kolehmainen Sanna Tuominen	Administrativa anvisningar, stående anvisning PO-1.6
	Uppdragsgivare Generaldirektören

Rapportens namn

Geologiska forskningscentralens miljöpolicy

Sammandrag

Geologiska forskningscentralens (GTK) verksamhet leds i enlighet med den fastställda strategin. Ledningen stöds av gemensamma värderingar, en organisation som bygger på strategin och fastställda verksamhetsprocesser. För att säkerställa principerna för god förvaltning och en enhetlig verksamhetskultur har GTK:s ledning förbundit sig till gemensamma arbetssätt som beskrivs i verksamhetspolicyerna. Miljöpolicyn är en av dessa.

Miljöpolicyn bygger på de lagstadgade krav och andra bindande skyldigheter som styr vår verksamhet. GTK har dessutom åtaganden som gäller miljöansvar och hållbar utveckling. Miljöpolicyn fastställer verksamhetens väsentliga miljökonsekvenser, miljömål, ansvar och roller samt principerna för uppföljningen. Centrala utgångspunkter för policyn är ett riskbaserat arbetssätt, genomslagskraft och kontinuerlig utveckling av verksamheten.

Detta dokument ersätter den tidigare kvalitets- och miljöpolicyn.

Ändringar

Hösten 2022 kombinerades dokumenten enligt beskrivningen i sammanfattningen.
8/2025 riskhanteringen samt kvalitets- och miljöpolicyn strukturerades om till dokumenten PO-1.2 och PO-1.3.

Hösten 2026 miljöpolitiken uppdaterades och ändrades till dokument PO-1.6.

Underskrift/namnförtydligande	Underskrift/namnförtydligande
Saku Vuori generaldirektör	Lotta Knuutinen direktör, kommunikation och hållbarhet

17.9.2026

Miljöpolicy

Presentationsblad

Innehållsförteckning

1. **Utgångspunkter**
2. **Åtaganden**
3. **Intressentgrupper och växelverkan**
4. **Miljömål**
5. **Ansvar och roller**
6. **Uppföljning och kontinuerlig förbättring**

17.9.2026

MILJÖPOLICY

1. Utgångspunkter

Grunden för vår miljöpolicy utgörs av de ***lagstadgade krav*** som ställs på vår verksamhet ***samt nationella och internationella avtal***. Geologiska forskningscentralen GTK tillhandahåller samhället och företag lösningar som bygger på geovetenskaplig kompetens för att påskynda övergången till en hållbar, koldioxidneutral värld. Detta är också vägledande för GTK:s miljöpolicy.

GTK:s miljöpolicy omfattar ***miljökonsekvenserna av vår verksamhet***. Utgångspunkten för policyn är riskbedömning och genomslagskraft, vilket innebär att vi identifierar och följer upp ***väsentliga miljökonsekvenser***.

Vi använder vår sakkunskap och kompetens för att ***minska de negativa konsekvenserna***, ***stärka de positiva konsekvenserna och möjligheterna***, genomföra kontinuerliga förbättringar och fatta kunskapsbaserade beslut.

2. Åtaganden

Miljöpolicyn är ***en del av GTK:s ramverk för hållbar utveckling***, som styr de väsentliga delområdena inom miljöansvar, socialt ansvar och förvaltning. Miljöpolicyn fastställer våra åtaganden att skydda miljön, motverka klimatförändringen och minska de negativa miljökonsekvenserna av vår verksamhet och värdekedja.

Vi följer principerna i ***FN:s företagsansvarsinitiativ Global Compact*** när det gäller mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och bekämpning av korruption.

Vi har förbundit oss att ***kontinuerligt förbättra miljöskyddsnivån*** i vår verksamhet och att följa ***principerna för ett naturpositivt förhållningssätt***. Vi utvärderar vår verksamhet, ställer upp miljömål och följer upp hur målen uppnås enligt principen om kontinuerlig förbättring.

Miljöpolicyn grundar sig på GTK:s, det styrande ministeriets och statsförvaltningens ***strategiska åtaganden samt centrala internationella avtal*** som Finland har förbundit sig till på statlig nivå. Vi identifierar och uppfyller de krav och skyldigheter som gäller vår verksamhet, såsom skyldigheter enligt miljölagstiftningen och krav på miljötillstånd.

GTK har ingen standardiserad kvalitetscertifiering som omfattar hela organisationen. Enheten Lösningar för cirkulär ekonomi följer den gällande ***kvalitetsstandarden ISO 9001***, som bland annat omfattar hantering av utvinningsindustrins miljökonsekvenser och utveckling av lösningar för cirkulär ekonomi.

3. Intressentgrupper och växelverkan

När vi bedömer miljöaspekter ser vi till att hålla den ***kontakt som behövs med olika intressentgrupper***. Beslut om hur miljömålen ska fastställas och rapporteras fattas som en del av processerna för strategi- och årsplanering.

Centrala intressentgrupper för GTK:s verksamhet är ägaren, det vill säga finska staten/ANM, kunderna, personalen, finansiärerna, samarbetspartnerna, myndigheterna, leverantörerna i upphandlingskedjan, lokalsamhällena och andra aktörer med anknytning till vår verksamhet.

Vi för en ***regelbunden dialog med våra intressentgrupper*** och använder deras synpunkter för att utveckla vår verksamhet. Vi stöder beslutsfattandet genom att tillhandahålla oberoende geologiska forskningsdata, experttjänster och utlåtanden i frågor som gäller miljön, naturresurser och markanvändning.

I miljöskyddslagen definieras GTK som en expertorganisation som ger utlåtanden om miljötillstånd. Vi bistår ***myndigheterna*** i deras beslutsfattande genom att på begäran ge utlåtanden i frågor som hör till vår expertis. De flesta utlåtandena gäller miljökonsekvenserna av någon planerad verksamhet.

Personalen har en viktig roll i genomförandet av miljöpolicyn. Miljöaspekterna ingår i våra interna anvisningar. Upphandlingsanvisningen beskriver förfarandena för att beakta miljökonsekvenser vid konkurrensutsättningar. Checklistan för identifiering av risker vid fältarbete innehåller anvisningar om kontroller av miljöns tillstånd och eventuella fortsatta åtgärder. När fältarbetet avslutas ska det också bekräftas att kontrollerna och åtgärderna har utförts. Den verksamhetsansvariga personen inom linjeorganisationen ansvarar för att övervaka att miljöanvisningarna följs.

Vi förutsätter att ***leverantörerna i upphandlingskedjan*** känner till målen för GTK:s miljöpolicy, beroende på vilken tjänst eller produkt de levererar. Vi uppmuntrar också leverantörerna att följa samma principer. GTK tillämpar principen om att *inte orsaka betydande skada* (Do No Significant Harm, DNSH) vid upphandlingar.

Till våra kunder och samarbetspartner, såsom företag, sammanslutningar och kommuner erbjuder vi forskningsdata och experttjänster som kan bidra till att undvika åtgärder som försämrar miljöns tillstånd eller minska verksamhetens negativa miljökonsekvenser.

Till våra finansiärer redovisar vi miljökonsekvenserna av vår projekt- och forskningsverksamhet i enlighet med respektive finansiärs mål och krav.

Lokalsamhällena får genom vår forskning regional information om miljöns tillstånd och hur olika former av markanvändning påverkar miljön. Genom att tillhandahålla information stöder vi samordningen av lokala behov och beslutsfattandet. Vi informerar lokalsamhällena om målen för vår forskning, dess konsekvenser och de metoder som används.

4. Miljömål

GTK:s viktigaste insats för miljön är att utveckla hållbara lösningar för samhällets och näringslivets behov. Vetenskaplig forskning, kunskapsdelning samt samarbetsnätverk och partnerskap är våra viktigaste sätt att bidra till en positiv utveckling.

Enligt bedömningen av GTK:s hållbarhetseffekter gäller ***verksamhetens väsentligaste miljökonsekvenser*** tillgången till och den hållbara användningen av naturresurser, energiomställningen, hanteringen av miljörisker och den biologiska mångfalden.

Forskningsprojektens genomslagskraft

Anpassningen till klimatförändringens konsekvenser kräver omfattande åtgärder i samhället. Vår forskning erbjuder ett geovetenskapligt perspektiv på hur miljön kan användas på ett hållbart sätt och den biologiska mångfalden bevaras.

I vår forskningsverksamhet strävar vi efter att våra val ska ge ett ***positivt handavtryck***. Vi möjliggör lösningar som främjar hållbar utveckling och en god miljöstatus, samtidigt som vi minimerar de negativa miljökonsekvenserna.

Den forskningsinformation vi tar fram ***stöder energiomställningen och minskar utsläppen från fossila bränslen*** i våra kunders projekt. Kunskapsunderlaget påverkar investeringar i förnybar och utsläppssnål energiproduktion och bidrar därmed till att öka produktionen av ren energi och minska utsläppen.

GTK:s tjänster inom markanvändningssektorn bidrar till planeringen av riskhanteringsåtgärder som minskar effekterna av försurning och spridningen av metallutsläpp till vattendrag, grundvatten och miljön.

Vår forskning om havsområden, insjöar, grundvattenområden och jordmånen stöder hanteringen av näringsbelastningen och naturvärdena. När forskningsdata används som underlag för beslut leder det till bättre planeringslösningar som ***minskar materialsvinnet och miljöolägenheter***.

Våra forskningstjänster gör det möjligt att undersöka innehållet av värdefulla ämnen i primära och sekundära råvaror. Det främjar utnyttjandet av sidoströmmar och avfall samt materialens cirkulation. Vår forskning bidrar till att ***minska resurssvinnet och omsätta principerna för cirkulär ekonomi i praktiken***.

Hantering av miljökonsekvenser

Vi ser till att vår verksamhet har så liten negativ påverkan som möjligt på den biologiska mångfalden och ***samlar in mer information om verksamhetens konsekvenser***.

Vi stöder näringslivet i utvecklingen av nya ***innovativa lösningar som förbättrar miljöns tillstånd*** och skapar affärsmöjligheter.

Vi identifierar och minskar vår verksamhets miljöbelastning och ***förbättrar resurs- och energieffektiviteten i våra arbetssätt***. När vi planerar våra lokallösningar betonar vi energi- och materialeffektivitet samt lösningar som bygger på cirkulär ekonomi, i samarbete med fastighetsägaren.

Vid upphandlingar strävar vi efter att i mån av möjlighet ***minska upphandlingarnas koldioxid- och naturavtryck samt främja cirkulär ekonomi***. Vi tillämpar statsförvaltningens principbeslut om ekologiska mål för offentliga upphandlingar.

Vi stöder det nationella genomförandet av lagstiftning, strategier och direktiv som syftar till att ***bekämpa förlusten av biologisk mångfald***.

5. Ansvar och roller

Alla som arbetar vid GTK har ett ansvar för att genomföra miljöpolicyn.

Ledningen ansvarar för att skapa förutsättningar för miljöansvar, följa upp miljömålen och hantera avvikelser.

Cheferna ansvarar för att miljöaspekterna beaktas inom deras respektive ansvarsområden, och varje anställd ska beakta miljöansvaret i sitt eget arbete.

6. Uppföljning och kontinuerlig förbättring

Genomförandet av miljöpolicyn och de tillhörande arbetssätten följs upp regelbundet. Uppföljningen av miljökonsekvenserna bygger på de informationskällor som GTK har tillgång till.

Vi följer upp genomförandet av miljöpolicyn som en del av GTK:s ***ledning, hållbarhetsarbete och verksamhetsutveckling.*** Vi använder tillgänglig information och stärker kontinuerligt bedömningen, uppföljningen och rapporteringen av miljökonsekvenserna. Vi utvecklar miljöansvaret enligt principen om kontinuerlig förbättring.

Vid ledningens årliga granskning fastställs vilka åtgärder som ska vidtas för att främja miljömålen. Dessutom granskas läget för de utvecklingsåtgärder som man kom överens om vid föregående granskning. En viktig uppföljningsmekanism är den årliga hållbarhetsrapporten, som synliggör de genomförda åtgärderna för olika intressentgrupper.

Vid uppföljningen använder vi bland annat nyckeltalen i hållbarhetsrapporten, uppgifter om upphandlingarnas koldioxidavtryck och annan information som beskriver miljökonsekvenserna. Vi granskar dessutom miljöansvaret utifrån den information som tas fram inom forsknings-, expert- och projektverksamheten, eftersom ***geovetenskaplig information och forskningsresultat stöder ett ansvarsfullt beslutsfattande, en hållbar användning av naturresurser och samhällets hållbarhetsomställning***.